

*Матвійчук Тетяна Степанівна,
Національний університет “Острозька академія”*

СТИЛЬОВА СПЕЦИФІКА КОМЕДІЙ О.УАЙЛЬДА ТА Б.ШОУ

Тема досліджуваної проблеми розкриває культурно-історичне тло Англії кінця XIX – початку ХХ ст. і зосереджується на порівняльному аналізі стильових особливостей комедій О. Уайлльда і Б. Шоу. У сучасному літературознавстві не втрачають своєї актуальності питання модернізму, естетизму, “нової драми”, які втілювались у творчості О. Уайлльда і Б. Шоу.

Мета роботи полягає у розгляді модернізму як системи, у якій реалізована творчість О. Уайлльда і Б. Шоу, їх стильова специфіка. Об'єктом дослідження є комедії О. Уайлльда і Б. Шоу: “Жінка, не варта уваги”, “Ідеальний чоловік”, “Як важливо бути серйозним”, “Зброя і людина”, “Майор Барбара”, “Пігмаліон”. Предметом є аналіз стильових особливостей комедій. Під час дослідження були використані наступні методи: метод критичного вивчення джерел; компаративний метод; культурно-історичний метод; контекстуальний аналіз та метод абстрагування.

Стиль письменника пов’язаний не лише з обраним художнім методом, а й із творчою індивідуальністю митця і являє собою вираження його світогляду, втілене в образах мовними засобами. Як назначають автори “Теорії літератури” О. Галич, В. Назарець та Є. Васильєв, “стиль є індивідуальним втіленням художнього методу” [1:344].

О. Уайлльд і Б. Шоу найбільше запам’яталися як автори близьких комедій. Комедія – драматичний твір, у якому засобами гумору та сатири розвінчуються негативні суспільні та побутові явища, розкривається смішне в навколошній дійсності чи людині.

В результаті дослідження було виявлено, що в комедіях обох драматургів прослідковуються ідеї Ф. Ніцше. О. Уайлльд писав паралельно із Ф. Ніцше, і багато дослідників відзначають подібність їх поглядів на естетизм і мораль. Б. Шоу, в свою чергу, запозичив деякі ідеї німецького філософа.

О. Уайлльд повернув англійській драмі національний колорит, а

Б. Шоу став реформатором англійського театру і співтворцем “драми ідей”. О. Уайлд не відходив остаточно від розважальної драми, а Б. Шоу вважав сцену місцем дискусії, сутинки ідей, місцем для підняття важливих соціально-класових і політичних питань і створив нову структуру драми – проблематичну п’єсу-філософську розмову, яка мала дидактичний характер.

Обидва драматурги створюють емоційне забарвлення мови за допомогою іронії, кумедних каламбурів, гротеску, яскравих метафор, епітетів і порівнянь. Емоційне напруження вони передають за допомогою гіперболи, градації і синтаксичних засобів: еліпсису, апосіопези, окличних речень і т.п. Драматурги часто використовують парадокс: О. Уайлд через парадокси, які лунають із вуст герой, подає проблеми комедії ненав'язливо, напівжартівливо, а Б. Шоу за допомогою парадоксів загострює ситуації, неочікувано їх розвиває, шокуючи читачів [2:315].

Особливістю стилів комедій О. Уайлда і Б. Шоу став новаторський підхід до жанру комедії в цілому. Таким чином, вони висвітлювали гострі суспільно-політичні проблеми у смішному тоні. Результати дослідження також показують, що стиль Б. Шоу відзначається заполітизованістю і відвертим дидактизмом, а стиль О. Уайлда легкий, ненав'язливий, він багатший на стилістичні засоби і спрямований не на повчання читача, а на вияв людських вад у парадоксальній формі.

Наукова цінність проведеного дослідження полягає в детальному аналізі стилевих особливостей комедій Б. Шоу та О. Уайлда, адже критики та сучасники суперечливо оцінювали творчість письменників.

Література:

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. / О.Галич. – Л.:Либідь, 2001. – С. 344-346.
2. Archibald Henderson. European Dramatists / Archibald Henderson. – London: Grant Richards LTD, 1914. – 414 p. – (Oscar Wilde; Bernard Shaw).